

Príprava obyvateľstva v 2. roku cyklu.

„Správanie sa obyvateľstva pri úniku nebezpečnej látky.“

Výroba, skladovanie, transport a používanie rôznych chemických látok predstavujú sami o sebe určitý druh nebezpečenstva alebo nebezpečných činností, ktorá pri nedodržaní výrobných, skladovacích, prepravných a užívateľských noriem, môže reálne ohrozovať človeka i okolie.

Za haváriu sa podľa zákona NR SR 42/94 Z.z. považujeme MU, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku NL alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo majetok.

Najčastejšie príčiny vzniku krízových situácií pri úniku nebezpečných látok:

- havárie cestných cisterien
- havárie železničných cisterien
- havárie zásobníkov nebezpečných látok
- technologické havárie v rámci výroby
- požiare
- poškodenie produktovodov
- iné príčiny

Pôvodca havárie je povinný ihneď po havárii realizovať opatrenia, ktoré sa delia na okamžité a následné.

1. Okamžité opatrenia:

- okamžité odstránenie príčin havárie
- okamžité nahlásenie havárie príslušným štátnym orgánom
- eliminácia alebo minimalizácia škodlivých následkov havárie

2. Následné opatrenia:

- odstránenie alebo zneškodnenie uniknutých látok
- monitoring kvality vody
- uvedenie miesta havárie do pôvodného stavu

Na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami NL v prípade vzniku MU sú územnými orgánmi prijímané opatrenia na zníženie alebo elimináciu účinkov týchto látok.

1. Základné opatrenia /vykonávajú sa pri každej MU/

- monitorovanie územia
- varovanie a vyzúčenie obyvateľstva
- evakuácia obyvateľstva
- regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov
- prvá predlekárska a prvá lekárska pomoc obyvateľstvu
- použitie ŠPIO osobami, ktoré podnikatelia ohrozujú svojou činnosťou
- hygienická očista osôb
- veterinárne opatrenia

➤ zabezpečenie ochrany pracovníkov v objekte, ktorý nemôžu ukončiť pracovnú činnosť a nachádzajú sa v ohrozenej oblasti

➤ likvidácia úniku NL a zamedzenie ich nekontrolovateľného šírenia

2. Doplnkové opatrenia v závislosti od druhu NL

➤ V prípade úniku chemickej látky

1. špeciálna očista terénu, budov a materiálu

2. ukrytie osôb

➤ V prípade nebezpečenstva rádioaktívnej kontaminácie

1. jódová profylaxia osôb

2. ukrytie osôb

3. vydanie zákazu konzumovania a používania nechránených potravín, krmív a vody a regulácia príjmu kontaminovaných potravín pre osoby a zvieratá

4. dezaktivácia terénu, budov a materiálu

➤ V prípade úniku biologických látok

1. špecifická profylaxia osôb

2. dezinfekcia, dezinfekcia a deratizácia oblasti ohrozenia

ČINNOSŤ OBYVATEĽSTVA PRI ÚNIKU NEBEZPEČNEJ CHEMICKEJ LÁTKY

Nebezpečné chemické látky spôsobujú poškodenie centrálného nervového systému, dýchacích orgánov, zažívacieho traktu, poškodenie kože, alebo narušujú metabolizmus postihnutého. V prípade havárie spojenej s únikom nebezpečných chemických látok pôsobia na okolie v podobe plynu alebo výparov. V prípade teroristického útoku môžu byť použité vo forme aerosólov alebo plynu, prípadne môžu byť použité na zamorenie vodných zdrojov.

- pri pobyte v budove :

- ◆ zostaňte vo vnútri, prípadne sa ukryte v úkryte (ak je dostupný),
- ◆ vo vybranej miestnosti vytvorte izolovaný uzavretý priestor - uzavrite a utesnite okná, dvere, vetráky, odstavte klimatizáciu,
- ◆ pripravte si improvizovanú ochranu dýchacích ciest, očí a odkrytých častí tela,
- ◆ zapnite rozhlas, televíziu a sledujte vysielanie,
- ◆ riadte sa podľa vysielaných pokynov, nepodceňujte riziko,
- ◆ pripravte si evakuačnú batožinu,
- ◆ telefonujte len v súrnom prípade, nezaťažujte telefónne linky,
- ◆ poskytnite pomoc chorým, postihnutým osobám, osobám neschopným pohybu, starším osobám, postarajte sa o deti bez dozoru,
- ◆ zachovávajte rozvahu a pokoj,
- ◆ budovu opustíte len na pokyn.

- pri pobyte mimo budovu :

- » zachovajte rozvahu, zorientujte sa podľa situácie a rozhodnite sa pre opustenie priestoru ohrozeného nebezpečnou chemickou látkou,
- » vaše rozhodnutie je závislé od smeru vetra šíriaceho nebezpečnú látku zo zdroja úniku a vašej polohy; ak sa nachádzate v smere vetra a ste v časovej tiesni, okamžite vyhľadajte ukrytie v budovách a postupujte ako pri pobyte v budove.
- » pripravte si improvizovanú ochranu dýchacích ciest, očí a odkrytých častí tela,

na ochranu tváre, dýchacích ciest a očí použite vo vode namočenú nasiakavú tkaninu a priložte si tkaninu k ústam, nosu, zakryte si oči a dýchajte cez ňu, na nezakryté časti tela použite odev,

- » informujte o nebezpečenstve tých občanov, ktorí nemuseli počuť varovný signál,*
- » poskytnite pomoc deťom, starším a bezvládnym osobám.*